

NOWY YORK. (PAT.) Un-
noży w kilku punktach mia-
doszło do starć pomiędzy po-
ją a bandytami. Jak wiadomo
władze postanowiły wytepl-
szerzający się w kilku dzielni-
cach miasta bandytyzm. W wy-
niku starć dwóch bandytów zo-
stało zabitych a 12 odniosło ra-
ny, w tem kilku ciężkie

Bankrutujące miasto

Zle się dzieje na Ratuszu warszawskim!

Od pewnego czasu jesteśmy świadkami coraz ostrzejszych objawów katastrofy, która siedmiomilowemi butami zdążyła do stołecznego grodu.

Fatalna gospodarka magistratu w latach „tłustych”, gdy narównano milionowe sumy na nie rentujące się przedsięwzięcia, gdy budowano piekarnię, która nie piekła chleba, cegielnię, która nie dała ani jednej cegły i t. d. — dziś w latach „chudych” mści się w całej rozciągłości.

Ostatnie dni zadają cios za ciosem gospodarce samorządu stolicy, a ciosy te odbijają się w pierwszym rzędzie na najszerzych warstwach ludności Warszawy.

Pierwszym sygnałem alarmowym było niewypłacanie w terminie pensyj pracowniczych. W kasach magistrackich ukazało się dno, nie było czem płacić.

Pokrzywdzeni pracownicy zaczęli upominać się o swoje należności i w odpowiedzi, magistrat zaczął stosować represję. Ten jednak system nie może działać na dłuższą metę i zarząd miasta postanowił przeprowadzić redukcję oszczędności w swoim budżecie.

Skądinąd chwalebne postanowienie poszło jednak po linii niespodziewanej, a godzącej w najbardziej poszkodowanych i najbardziej potrzebujących.

Pierwszy cios dotknął ubogą dziatwę bezrobotnych, korzystających z t. zw. półkolonii letnich. Setki dzieci, dla których odpoczynek letni poza murami miasta jest tylko nieziszczalnym marzeniem, korzystało choć parę godzin ze świeżego powietrza w parkach miejskich i z kawałka chleba, udzielanego przez komisje opieki społecznej z funduszy miejskich. I oto tym dzieciom jedno pociągnięcie pióra na ratuszu odebrało i możliwość zabawy i zaspokojenie głodu.

Chleb wyduarty głodnym dzieciom nie wystarczył jednak na zatkanie dziur i samorząd stolicy sięgnął do dalszych źródeł. Redukcja!

Wczoraj na setki rodzin pracowniczych padł grom. Dwieście kilkadziesiąt osób otrzymało wypowiedzenie pracy i — niestety — pewność, że wkrótce powiększy tak liczne szeregi bezrobotnych.

A nóż magistracki działa dalej bez litości. Kilku set pracowników Opery już nie ma prawie nadziei na pracę w nadchodzącym sezonie, a do liczby ich przyłączają się wkrótce wszyscy pracownicy pozostałych teatrów miejskich. Onegdaj dyrekcja teatrów otrzymywała zlecenie od zarządu miasta aby nie zawierała żadnych umów zarówno z personelem artystycznym, jak i technicznym, gdyż magistrat chce mieć wolną rękę przy likwidacji teatrów w swoim zarządzie. A że zdaje się więcej, niż wątpliwe, czy znajdzie się przedsiębiorca, któryby chciał przejąć obowiązki prowadzenia teatrów miejskich — i tym placówkom grozi ostateczny upadek.

Lecz nie koniec na tem.

Od szeregu lat miasto prowadzi „wojnę” z Kasą Chorych o wyrównanie wzajemnych należności. Kasa Chorych twierdzi, że wszyscy pracownicy miejscy winni być ubezpieczeni w Kasie i z tego tytułu skrupulatnie oblicza swe należności od miasta, miasto zaś oblicza swe na-

leżności za utrzymywanie chorych „kasowych” w swoich szpitalach. Jak będzie ta sprawa załatwiona z postanowieniami prawa trudno przewidzieć, lecz tymczasem magistrat postanowił, że chorych nadsyłanych przez Kasę nie będzie przyjmował w swoich szpitalach.

I znowu decyzja ostrzem swym obraca się przeciwko najbardziej pokrzywdzonym — ludziorom chorym, ludziom, którzy niezależnie od sporów naszych opiekuńczych instytucji, płacą i miejskie podatki i składki do Kasy Chorych.

Idziemy jednak dalej. Projekty oszczędnościowe magistratu objęły jeszcze jedną dziedzinę — oświecenie miasta. W najbliższym czasie światło elektryczne będzie płonąć o 45 minut krócej na dobę, niż dotychczas.

Co za wygoda dla... złodziei, dla wszelkich mętów ulicznych, grasujących pod płaszczykiem nocy!

Warszawa pod opieką swego samorządu cofa się wstecz.

Podstawowe obowiązki samorządu wobec swych obywateli nie są wykonywane. Cóż są dzieć o mieście, które odbiera chleb głodnym dzieciom, które pozbawia pracy swych pracowników, które nie dopuszcza do szpitali chorych, likwiduje placówki kulturalne, wstrzymuje rozbudowę gmachów szkolnych, utrudnia akcję bezpieczeństwa i t. p.

Tak może czynić instytucja zbankrutowana, nie licząca się już z niczem i z nikim.

Zle się żyje mieszkańcom zbankrutowanego miasta.

K.

TYSIĄC I JEDNA NOC

W WARSZAWIE

Dzieje z najrozmaitszych kół i warstw Warszawy

ROZWÓD.

„Związana na całe życie z lek komyślnym i niegodziwym mężem, była mimo to najtłkliwszą i pełną poświęcenia żoną...”

Adwokat Korecki czytał skargę rozwodową swej klientki. Była ona uosobieniem kobiecego wdzięku, lecz na twarzy jej malowała się głęboka troska. Wyraz jej oczu zdawał się wzywać wszystkich na świadków jej nieszczęścia.

— Zapewniam panią, że skarga ta zrobi wrażenie na sądzie.

— Jakże pan stawia żądanie? — zapytała pani Krzycka, jakby czyniąc nad sobą wysiłek.

— Żądam przeprowadzenia rozwodu na pani korzyść.

— Chodź mi o to, jakiej pan ma zamiar żądać sumy? — jęknęła klientka.

— Mogę pokonferować z adwokatem pani męża. — Jak pani to sobie wyobraża?

— Żądamy stu tysięcy, a opuszmy ostatecznie na pięćdziesiąt. Dobrze?

— Istotnie jest to dużo. Ale mąż pani nie posiada majątku. Jest skromnym urzędnikiem.

— Trudno, niech robi, co chce. Ponieważ tak bardzo pragnie wolności, zdobędzie te pieniądze.

Adwokat spojrzął na swoją

klientkę. Była bardzo ładna, szczególnie teraz z wyrazem twarzy nieszczęsnej ofiary. Na pożegnanie złożył na jej ręce długi pocałunek.

W pewien czas potem w kuli arach sądu, dwaj adwokaci rozmawiali ze sobą.

— Nie, mój drogi, wolałbym abyś jaknajmniej widywał moją żonę, — mówił adwokat Korecki, do przyjaciela. — Jeszcze i ciebie wzięłaby na swoje żałośnie miny. I ja nie oparłem się jej urokowi, gdy przyszła do mnie ze sprawą.

— Czy ona naprawdę jest tak niebezpieczna? — pytał przyjaciel, który miał prowadzić sprawę rozwodową Koreckiego.

— Pomyśl tylko, że ja sam gnębiłem tego nieszczęsnego Krzyckiego, dzielnego człowieka i że ożeniłem się z jego ex-żoną. Ach, gdybym był wie dział! To istota okrutna, to demon o słodko uśmiechniętej twarzy. Widzę już jej zjawienie się wobec sądu z tą twarzą bolejącej madonny. Kogożby nie wzruszyła. Błagam cię, rób co chcesz, tylko uwolnij mnie od niej.

— Ona mówi o jakichś alimentach.

— Nigdy. Lepiej dać jej od razu jakąś sumę i skończyć z nią raz na zawsze. Wiem, że to nie łatwa sprawa, lecz proszę się o koleżeńską przysługę.

Pani Korecka, primo voto Krzycka czytała w salonie w swojej pięknej willi dzienniki. Opuściła Warszawę przed pięć laty po ostatnim swoim rozwodzie aby zamieszkać na wsi. Lata nie zmieniły jej zupełnie. Była nadal równie piękna, a w raz jakby tajonego żalu dodawał jej oczom więcej jeszcze uroku.

„Biedna kobieta, nie ma szczęścia do mężów”, — mówiono o niej powszechnie.

Materjalnie wiodło jej się wcale nieźle. Musiała mieć niegdyś znaczny majątek, skoro mogła po ocaleniu jego resztek, prowadzić tak wygodne życie.

Pani Korecka czytając gazetę wydała naraz lekki okrzyk. Oto co przeczytała:

„Adwokat Korecki został aresztowany za wystawienie czeki bez pokrycia”.

Biedny Karol! Dobry człowiek, ale co za szaleniec! Żeby mu się tylko udało wymknąć jak: uciec do Argentyny, jak temu nieszczęsnemu Krzyckiemu!

Zamyśliła się na chwilę. Myślała o liście, który otrzymała dziś rano. Dobry jej znajomy, znany lekarz, człowiek bardzo bogaty oświadczył się o jej rękę. Kto wie, może przyjąć tę propozycję? On ma taki dobry charakter, a przytem stanowi sko i majątek. Potrafię chyba żyć zgodnie, a jeśli nie... Trzeba przecież wszystko przewidzieć...

Piękna pani Korecka, dwukrotnie już rozwiedziona, uśmiechnęła się tajemniczo.

„No cóż, — pomyślała, — jeśli zechce się rozwieść, to na mniej, niż pół miliona się nie zgodzę...”

Zdradzić mu było wolno, a za miłość dla innej padł od kuli kochanki

We Francji więcej niż w każdym innym państwie, jak wykazała statystyka, popełnia się morderstw, samobójstw na tle zazdrości.

A przecież Francuzki posiadają zupełnie odmienną etykę w miłości, jakże niepodobną są pod tym względem do naszych Polek.

Za zdradę uważa Francuzka, skierowanie uczucia do innej kobiety, zobojętnienie mężczyzny. Wybacz kochankowi czy mężowi noc spędzoną poza domem, nie będzie pytała z kim był i co robił, ale nie zniesie zainteresowania innej kobietą.

Anetka Menissier zastrzeliła swego kochanka. Stała przed sądem w Paryżu. Prokurator we Francji ma zwykle wyrozumienie dla zabójstwa popełnionego w „afekcie”, prawie zawsze oskarżony, czy oskarżona otrzymuje w tym wypadku wyrok uniewinniający.

Ale Anetka Menissier grozi nawet karą śmierci.

„Czy pani nie zdradzała nigdy zabitego Royera?” zadaje pytanie prokurator.

W błękitnych oczach dziewczyny błyszczy łzy.

„Mogłam spać z innymi”, odpowiada szczerze Anetka, ale tylko jego kochałam i byłam mu wierna.”

„Jakże to pogodzić?”

„Kiedy wyjeżdżałam, byłam sama i nudziło mi się, ale tęskniłam bardzo...”

„A czy pani kochanek także utrzymywał stosunki z innymi kobietami?”

„Tak, z brunetkami lub z jedną rudą, nie gniewałam się, bo przecież jestem blondynką”.

„I nigdy nie chciała go pani za to ukarać, nie sprawiała to pani przykrości?”

„Nie! Dopiero wtedy mnie prawdziwie zdradził, gdy zaczął się interesować tą żmiją Klamet. Oszukiwał mnie, mówił, że pracuje wieczorem, a chodził z nią na dancing. Pewnego dnia przyszedł do niego rano. Royer nie chciał mnie wypuścić, domyśliłam się co to znaczy, skłamał, że przyjechał do niego ojciec, stałam pod bramą domu. Po dwóch godzinach, wyszła Ema Klamet, poznałam po twarzy, że była szczęśliwa. Gdybym miała rewolwer przy sobie, to ona nie żyłaby już! Wróciłam do Royera, leżał na łóżku i palił papierosa.

„Zdradziłeś mnie”. Uśmiechał się. „Zastrzeleń cię, jak psa...”

„Nie zrobisz tego...”

Wiedziałam gdzie trzyma rewolwer, sięgnęłam do szuflady, skierowałam lufę. Ciągłe się jeszcze uśmiechał. Ja wiem, powiedział, że mnie jeszcze kocha...”

„I właśnie dlatego...”

„I tak się stało.”

„Czy pani nie żałuje swej zbrodni?” zadaje znów pytanie prokurator.

„Nie, bo wiem, że on by nie wrócił do mnie, a ja nie zniosłabym, żeby miał pokochać inną”.

Prokurator jest jednak wzruszony. Ta mała 18-letnia dziewczynka kochała. — Poco opowiadała tak szczerze to wszystko. Nie można uniknąć wyroku.

Anetka zostaje skazana na 3 lat więzienia.

Ale sprawa przejdzie do sądu przysięgłych. Francuzi mają tak odrębne pojęcie o zdradzie, a wielkie lzy w pięknych błękitnych oczach potrafią wzruszyć. Może wyrok zostanie cofnięty. Czy nie dość rozdarte serce?

Na plaży

Plaży

się na plaży

ten i ów.

Zdrów

będzie od słońca!

Chodząca

jednak plotka

od plotka do plotka

gwarzy,

że na plaży

coś nie jest w porządku...

— Przemilczę zresztą. Rozsądek

jednak nie radzę „wypłazować”!

a niejedna panienka może pożałować

gdy się jej coś zdarzy

na plaży...

PRZEKLEŃSTWO GRZECU

22)

Wstrząsająca tragedia z życia wyższych sfer stolicy

STRESZCZENIE.

Dnia 20 czerwca 1902 roku tłumy ludzi przypatrywały się obrzędowi ślubnemu 47-letniego Ryszarda ks. Góryckiego z 17-letnią Marią hr. Eleńską. Ojciec panny młodej zmarł śmiercią samobójczą po roztrwonieniu całego swego majątku, pozostawiając swą córkę w nędzy. Uratował ją z niej niezwykle bogaty magnat, książę Górycki, żeniąc się z hrabianką, uprzednio zerwawszy stosunek miłosny, który go łączył przez 10 lat z piękną wdówką Teresą hr. Radłowską.

Na chwilę przed odjazdem do swego majątku, książę otrzymał list od swej byłej kochanki. List ten przeczytał już w wagonie i dowiedział się, że jego młoda żona była przed ślubem kochanką innego.

Niewesołe było dzieciństwo i wczesna młodość hrabianki Eleńskiej. Matka jej umarła parę dni po narodzinach Marysi. Hrabia Eleński z rozpaczyci rzucił się w wir życia i użycia, trwoniąc stopniowo cały majątek. Nie pomogły perswazje jego zaufanego administratora Aleksa Kundewicza, ani sąsiada i przyjaciela ks. Góryckiego. Pragnąc się ratować od ruiny, postawił na kartę całą resztę majątku.

Przegrał. Napisał list do ks. Góryckiego, prosząc go o opiekę moralną nad córką, której opiekunem urzędowym wyznaczył Aleksa Kundewicza. Po napisaniu listów zastrzebił się. Wkrótce komuniarz opieczetował cały jego pałac i wszystkie meble w nim. Nagle pieczętunki zniknęły. Książę Górycki posłał długą hr. Eleńską.

Łona rzecz jeszcze przywróciła Marysi chęć do życia. Poznała pięknego, lecz niezamożnego młodzieńca, Jana Gierlicza, na którym i ona wywarła potężne wrażenie.

Początkowo Gierlicz nie ośmielał się nawet marzyć o Marysi. Gdy wszakże dowiedział się, że po śmierci ojca została niemal w nędzy, napisał do niej list, w którym prosił, by zechciała na niego poczekać jakiś czas, a on tymczasem postara się zagranicą zrobić majątek, składając go potem u jej stóp i prosząc o rękę. Marysia zgodziła się.

Czas mijał, a Jan nie wprowadzał swych zamiarów w czyn. Tymczasem w księciu Góryckim dojrzało postanowienie: oświadczył hrabiance, że pragnie ją poślubić.

Hrabianka poradziła się Gierlicza, jak postąpić. Doradził jej, aby wyszła za księcia. Potem wszakże tego żałował. Spotkał ją jeszcze kiedyś w gabinecie Kundewicza i prosił, by jednak pojechała z nim zagranicę. Nie chciała. Skorzystał wtedy z jej nieświadomości i uwiódł ją. Ale tem tylko jeszcze pogorszył swoją sprawę. Hrabianka wyszła za księcia i zaraz po ślubie udała się do jego zamku na Kresach. I oto nadeszła noc poślubna.

Książę zadał młodej żonie decydujące pytanie. Przyznała się. Nie przebaczył jej, ale i nie... zerwał z nią. Postanowił ukryć wszystko przed światem. Dowiedział się od hr. Radłowskiej jeszcze, kto był kochankiem jego żony. Nie wiedział natomiast jeszcze, że żona jego jest w ciąży. Księżna zaś już to sprawdziła u miejscowego lekarza, dr. Jarczyńskiego. Pewnego dnia na polowaniu książę postanowił porozmawiać ze swą żoną na osobności.

—o:—

Nadsłuchiwał przez chwilę, poczem nagle zdecydował się przerwać długotrwałe milczenie:

— Czy uważasz, że możesz tak dłużej wytrzymać w ten sposób?

Opuściła głowę i nic nie odpowiedziała.

Dodał:

— Nie wiem, jak ty się czujesz, ale ja wolałbym wieczne męki piekielne, niż nasze obecne współżycie.

Cóż miała mu odpowiedzieć?

Zagryzła wargi, ale nie mogła powstrzymać dwóch gorzkich łez, które mi trysnęły z oczu i spływały po policzkach.

Mąż zaś mówił dalej:

— Długo myślałem nad tem, póki nałożyłem na ciebie i na mnie te straszliwe ciężkie kajdany... Powinienem tobą pogardzać, może nawet cię nienawidzieć... Ale cóż, kiedy nie mogę?... Starałem się sam bronić cię przed sobą... Sam sobie tłumaczę, że byłaś młoda, niedoświadczona, naiwna, że nadużyto twej nieświadomości, że wciągnięto cię w zasadzkę, podstępem, przemocą, niecznie uwiedziono wbrew twej woli... Oczywiście, że trudno mi będzie zapomnieć lub przebaczyć ci ten szwank, zadany mej czci w chwili, gdy już przecież zamiary moje wobec ciebie były ci znane, gdy mi dałaś swe słowo, gdy już niemal nosiłaś moje nazwisko... Ale znów mówię sobie, że za tę chwilę słabości nie wolno mi skazywać cię na takie życie podwójne, będące okrutną katuszą moralną, choć to wszystko jeszcze nie dorównywa katuszy, jaką mnie zadałaś. Bo zrozumi, ile ja więcej cierpieć! Przecież wiem dobrze, że ty mnie nie kochasz, nie kochałaś nigdy, podczas, gdy ja, wtyd mi

to przyznać, ale w dalszym ciągu kocham cię do szaleństwa, nad życie, całą duszą, sercem i całym sobą. Pomyśl, jaka to męka żyć przy kobiecie, którą się tak ubóstwia i tak gorąco pożąda, podlegać nieustannie twojemu urokowi i traktować własną młodą żonę, jak nieproszonego gościa we własnym domu!

Unosił się coraz bardziej i już niemal z furją mówił:

— O, tak kocham, kocham i to właśnie doprowadza mnie do takiej rozpaczyci! Kocham cię, choć powinienem cię nienawidzieć! Nie zato nawet, że zgryzeszylaś, ile zato, że w najlepszym razie, gdy mi oddasz z obowiązku małżeńskiego swe ciało, to nigdy nie posiadasz twej duszy, twego serca!

Widać było, że książę jest doprawdy wzruszony do głębi i cierpi okrutnie.

Słowem, choć mi tego nie powiedział, ale znać było najwyraźniej, że chciał rzec:

— Już tak dłużej nie wytrzymam! Kocham cię i przebaczam ci!

Była taka chwila, że gdybym zechciała, tarzałaby się u mych nóg.

Czułam to dokładnie. Byłam tego pewna.

Wystarczyło mi rzec jedno, jedyne słowo...

A jednak... nie śmiałam go powiedzieć...

Choć chciałam...

Chciałam szczerze, bo mimo podeszłego wieku, książę wciąż ma jeszcze w sobie ten czar prawdziwego księcia pana, dzięki któremu szalały za nim kobiety przez tyle lat. A przecież i ta Radłowska, choć taka rozrywana, była mu, jak słyszałam od mojej pokojówki niezłomnie wierna przez dziesięć lat. Nawet trochę mnie gniewały te jego wyjazdy do Warszawy. Czy tam nie usiłował się z nią jeszcze spotykać? Może go jeszcze starała się wciągnąć zpowrotem w swe sieci?

Wreszcie zdecydowałam się udobruchać go słowami, pełnymi przyjaźni i oddania...

Ale w tej samej chwili... Jazda konna musiała mi zaszkodzić... Włóczyły bóle, które skłoniły mnie niedawno do zasięgnięcia porady u doktora Jarczyńskiego.

I nigdy jeszcze nie występowały z taką siłą, jak tym razem...

Zrobiło mi się strasznie słabo. Dostałam dreszczy. Żęby mi szczękały, jak na mrozie. Zdawało mi się, że zemdleję. Wypuściłam lejce z rąk...

Mąż zeskoczył z konia, zdjął mnie z mojego i z lekkością, z jaką nosi matka dziecko, zniósł mnie na pobliską polankę i położył na kępcę wysokiej trawy.

Z niewymowną tkliwością zapytał mnie:

— Co ci się stało? Boli cię co?

Szepnęłam:

— Nic... to przejdzie...

— A jednak widzę z twej twarzy, że musisz okropnie cierpieć.

Zrozumiałam, że ukrywanie niema sensu, odrzekłam więc:

— Rzeczywiście, okropnie.

— Czy z mojego powodu? — zawołał.

Chciałam powiedzieć:

— Niestety, nie z twojego powodu...

Ale ograniczyłam się tylko do przeczącego potrząśnięcia głową.

On zaś mówił dalej:

— To wszystko jednak moja wina. Byłem dla ciebie zbyt okrutny. Powinienem był traktować cię znacznie łagodniej. Wiem przecież, że żałujesz swego grzechu, nieprawdaż?

Szepnęłam cichutko:

— Oplakuję go dniami i nocami, lejąc krwawe łzy. Nigdy nawet nie pojmiesz, ile mnie to kosztowało dręczących wyrzutów sumienia i żalu. Była to chwila szalu, niemal obłąd... Najlepszym dowodem, że nie kochałam sprawcy mego nieszczęścia tak silnie, jak ci się zdawało, jest fakt, że go potępiłam za jego czyn najostreż. Tak, że aż doprowadziłam go do bezgranicznej rozpaczyci. Nie pozwoliłam mu nigdy więcej nawet spojrzeć na mnie. On sam, zresztą, pisał mi, że przeklina chwilę, w której to uczynił, że to musiał być podszept szatański, że uważa to za profanację i świętokradztwo... O, bo on, mimo wszystko, był człowiekiem bardzo szlachetnym... Nie będę go dłużej oskarżała... Sam się ukarał... Wyjechał na krańce świata i to już nazawsze... Nie wiem nawet, gdzie jest... I nie będę wiedziała... I nie chcę wiedzieć...

Odetchnęłam nieco, poczem z uniesieniem kłam:

— Przysięgam ci na wszystkie świętości, sam mi poradził, abym się zgodziła wyjść za ciebie. Sam przyznał, że uczyniłeś dla mnie zbyt wiele, mogła ci odmówić, że czyni twoje zbyt mnie niżli z tobą, aby mógł mi stawać na drodze do spełnienia mego obowiązku wdzięczności. A potem przypadek... i... stało się... Powiedziałam ci już, że chcę resztę mego życia poświęcić na odkręty krzywdy, którą ci wyrządziłam, że postaram się uczynić wiernością, oddaniem, przywiązaniem jest prawda, przysięgam ci, jak pragnę zbawić i wcale nie trudne mi będzie wykonanie tej powinności...

Nie mogłam już dłużej mówić. Łzy dawały gardło. Łkanie wstrząsało memi piersiami.

Kłęcząc nade mną, nachylił się nad moją głowę tak blisko, że nasze wargi niemal się stykały.

— Dlaczego?

Chciałam mu odpowiedzieć:

— Bo cię kocham...

Domyślał się tego, zapewne, widząc słodyczy w jego spojrzeniu, pieszczotliwą błagalność głosu...

Widziałam na jego męskiej twarzy jakby mienne objawienia, wyraz szczęścia, rozjaśnienia, niby aureola, i... zamiast powiedzieć, co zamierzałam, nagle odepchnęłam go brutalnie...

Bo o mało byłabym skłamała... A to przecież największy i najgorszy grzech!

Postanowiłam nie dopuścić, aby kłamstwo dotknęło mi usta.

— Nie!... Nic ci więcej nie powiem!... Wiedz tylko, że odtąd bardziej, niż kiedykolwiek wszelkie pogodzenie się między nami jest niemożliwe...!

Zrozumiałam...

Jego oczy cisnęły błyskawice gniewu.

Tymczasem mnie chwyciły kurcze straszliwe. Zbiele wargi ścisnęły się, powstrzymując krzyk bólu. Okropne drgawki wstrząsały mną całą. Głowa opadła mi w tył. I z jękiem, a raczej z wyciem zranionego psa... zemdlełam...

Doktor Jarczyński miał rację.

Dla innej kobiety takie bóle byłyby zwiastunem największego szczęścia — macierzyństwa...

Dla mnie były jeno przypieczętowaniem mej hańby, napiętnowaniem mego grzechu...

W moim łonie dziecko grzechu dawało pierwsze oznaki życia...

Jakby przez sen widziałam, że książę wstał, skrzyżował ręce na piersiach i przyglądał mi się z bacznością.

Drapieżny grymas wykrzywił mu twarz, tak niedawno jeszcze promieniejącą świetlaną jasnością, blaskiem miłości i miłosierdzia.

Straciłam przytomność zupełnie.

Gdy się ocknęłam, spostrzegłam, że bada mi puls, jak lekarz. Po chwili padły słowa, wypowiedziane tonem, który mnie przeraził:

— Liczyłem na to, że umrzesz. To byłoby najlepsze wyjście z tej sytuacji. Lecz cóż... żyjesz... Przekłęci jesteśmy oboje!...

Począł, aż mi się zrobiło trochę lepiej, dopomógł mi dosiąść konia i ruszyliśmy w drogę powrotną ku zamkowi.

Cały nasz powrót odbył się w milczeniu.

Nie przypominam sobie, abym kogokolwiek kiedykolwiek widziała takim przybitym i zgębnym.

Gdyśmy dojeżdżali do zamku, książę rzekł mi tonem rozkazującym:

— Ani słowa o tem, co się stało! Ani dźwięku skargi czy narzekania! Niech ta ohydna tajemnica pozostanie między nami. Ach, jak ja cierpię, cierpię, niby potępiony... Boże, Boże, jak boleśnie znów mnie skrzywdziłaś, jaki okrutny ból zadałaś...!

Byliśmy już przed gankiem.

Książę zszedł z konia, zdjął mnie również, stawiając z największą delikatnością na stopniu, słowem, był pełen rozczułającej tkliwości, ale raz jeszcze powtórzył mi słowa, które od tej chwili nie przestają mi żalosnym jękiem dzwieć w uszach:

— Jesteśmy przekłęci oboje, ty i ja i cały nasz dom. I już chyba na wieki nad nami zaciążyło niemiłosierne, bezlitosne, pełne zgromy przekleństwo grzechu!...

Dalszy ciąg nastąpi.

DANIEL BACHRACH.

Śladami przestępców

Sensacyjne pamiętniki

aspiranta Warszawskiego Urzędu Śledczego

Tajemniczy włamywacz

Chciałam wywoływać... Wiedziałam bowiem, że opowiedziałby wszystkim z pewnością natychmiast. Zostałabym wydalona, nie wiedziałam, co się dzieje i byłam na pół...
— Pani mówi dalej.
— W pokoju weszła panna... szła do szuflady, chcąc... Nagle okno zostało... do pokoju wszedł Ze... panna S., ujrawszy go... i wtedy łotr rzucił... ją, usiłując ją udusić... nie namyślając się wy... Rozległ się strzał... opuściwszy swą ofiarę... ziemię, panna S. zaś... osunęła się na fotel... jąc z zamieszania wy... z pokoju i wkrótce zna...

lażłam się w swoim pokoiku, który znajdował się w tym samym korytarzu. Znalazł się u siebie, padłam bez zmysłów na łóżko. Jak długo przeleżałam, sama nie wiem. Po przyścisłu do przytomności słyszałam głośną rozmowę i kroki, lecz nie wychodziłam z pokoju. Co chwila oczekiwałam, że zostanie wezwana na dół, lub że policja przyjdzie do mego pokoju. Postanowiłam od razu przyznać się do wszystkiego, lecz minęła noc i nikt się do mnie nie zgłosił. Następnego rana ukryłam rewolwer pod siennikiem i zeszłam na dół. Widocznie wyglądałam strasznie, gdyż wszyscy przerażeni się na mój widok, lecz przypisywali to widocznie przerażeniu poprzedniej nocy. Od służby dowiedziałam się, że

zabity został włamywacz, lecz policja nie zdołała ustalić, kto go zabił, jak również nie odnaleziono rewolweru z którego padła zabójcza kula.

Kilkakrotnie nosiłam się z myślą oddania się w ręce policji i wyjawienia całej prawdy, ale względem na moją rodzinę, która w Wilnie cieszy się nieskazitelną opinią i obawa przed rozgłossem i skandalem, powstrzymała mnie od tego kroku. Karę, jaka mi grozi nie obawiam się, gdyż i tak moje życie jest stracone, poproszę pana tylko o jedno, aby mnie pan wyprowadził stąd bez rozgłosu i na razie nie mówił państwu S. o tem, co zaszło. Są to ludzie nader szlachetni i czułam się u nich, jak we własnym domu, traktowali mnie też, jak członka rodziny i przyznam się panu, że wstyd by mi było spojrzeć im w oczy.

— Któż mówi o aresztowaniu pani i wstrąceniu jej do więzienia? — odezwał się.

Spojrzała na mnie zdumiona.
— Jaki panowie mnie nie aresztują, wszak zabiłam człowieka, chociaż nie godziłem być nosić tę nazwę.

— Działala pani w obronie panny S., której groziła śmierć z ręki przestępcy i raczej należało się pani nagroda za uratowanie jej życia, jestem bowiem przekonany, że Rz. znajdując się w niebezpieczeństwie utraty wolności, nie zawahałaby się po spełnić morderstwa.

Patrzyła na mnie z niedowierzaniem, przypuszczając zapewne, że żartuję i długo musiałam ją przekonywać, że mówię prawdę.

— Żeby przekonać panią, że nie mam zamiaru ją aresztować pozostawiam panią tutaj, poproszę tylko, by pani po południu sama zgłosiła się do urzędu śledczego, celem złożenia zeznania, w jakich okolicznościach nastąpił wystrzał, a teraz zechce pa-

ni poprosić tu pana S., o ile oczywiście jest w domu.

— W tej chwili go zawiadomię i idę pakować moje rzeczy, gdyż po tem, co zaszło jestem pewna, że nie zechcą kochanki włamywacza ani chwili trzymać pod swoim dachem.

— Zechce już pani mnie tę sprawę pozostawić i nie spieszyć się z pakowaniem.

Po chwili wszedł wezwany przez nią pan S. Poprosiłam ją, by nas zostawiła samych. Zwracając się zaś do pana S. rozpoznałam.

— Tajemnica śmierci włamywacza wyjaśniona została. Panna N. uratowała życie pańskiej córce i prawdopodobnie uchroniła pana od poważnej straty materialnej.

Pan S. spojrzał na mnie zdumiony.

— Ależ to niemożliwe. Dlaczego nie mówiła i czyn swój zachowała w tajemnicy?

— Prawdopodobnie obawiała się, że dostanie się do więzienia. Udało mi się ją przekonać, że działała w obronie życia córki pańskiej, a nawet własnej i upewniłam ją, że nie grozi jej żadna nieprzyjemność.

— Ale w jaki sposób udało się panu ustalić, że to ona właśnie zastrzeliła włamywacza? Nigdybym nie uwierzył, że jest zdolna do takiego czynu.

— Sprawa byłaby wyjaśniona jeszcze tej samej nocy, gdyby, przyznam się szczerze nie moja nieuwaga. Zapomniałem bowiem zapytać, czy prócz okazywanej mi służby i domowników nikogo więcej w domu nie było.

Jak się obecnie okazuje, panna Nowicka po zastrzeleniu przestępcy ukryła się w swoim pokoju. Nie pytani przeze mnie państwo, oczywiście w tem zamieszaniu zapomnieli o niej i dlatego miałem nielada pracę w wyjaśnieniu tej zagadki.

— Ale jakim sposobem panna Leokadia znalazła się o tej porze na górze? — pytał pan S. dalej.

— Zanim odpowiem na pańskie pytanie, pragnąłbym się od pana dowiedzieć jeszcze kilku szczegółów o panie Nowickiej.

— Słucham pana.
— Jak dawno panna Nowicka jest już w pańskim domu i czy są państwo z niej zadowoleni?

— Jest już u nas przeszło pół roku i nie mamy jej nic do zarzucenia. Jest bardzo sumienna i pracowita, to też traktujemy ją, jak członka rodziny, a córeczki moje są do niej przywiązane, jak do własnej matki.

— Wobec tego powierzę panu jej tajemnicę i mam nadzieję, że pozostanie to między nami.

Gdy powtórzyłem znaną historię p. Nowickiej i zabitego włamywacza, pan S. rzekł:

— Moja pani zapewni, że jej tajemnicą pozostanie między nami i że od dnia dzisiejszego będziemy ją uważać, za prawdziwego członka naszej rodziny.

Nie potrzebuję chyba dodawać, że panna Nowicka po zbiciu natychmiast zwolniona została i była nadal u państwa S.

KONIEC.

Jutro

ukaze się dalszy ciąg sensacyjnych pamiętników

Daniela Bachracha

p. t.

Zbrodnia w lasu cygańskim

IKS.

W cztery oczy

Intymne rozmowy z Czytelnikami

P. Ada J.
zechce łaskawie zgłosić się do redakcji po list polecający.

P. J. G. z Żyrardowa
skarży się żałośnie na męża-pijaka, który pod wpływem alkoholu — tego najstraszliwszego wroga ludzkości — doszedł do zezwierzęcenia ostatecznego, a nawet gorzej. Bo z pewnością u zwierząt nie przytrafiłoby się coś podobnego. Otóż mąż nie tylko nie dawał na utrzymanie, jeszcze żądał na biedny żony pieniędzy na wódkę. Gdy ta mu odmawiała, bo i skąd miała wziąć, rzekł jej: „Jesteś piękną blondynką, o dużych niebieskich oczach i malinowych ustach, to możesz iść na ulicę, będziesz dobrze tam zarabiała, bo z taką miłą buzią powodzenie zgóry zapewnione. Tak już robią moje znajome i tylko taką żonę mógłbym kochać, co stać się, jak one, aby nie być cię żarem dla męża. Koledzy moi są również zdania, że z takimi pięknymi oczami będziesz świetnie zarabiała”. Zrozpaczona kobieta pisze nam: „Tego już było zawiele. Powiedziałam o wszystkim bratu i postanowiłam opuścić męża. Dziecko

umieściłam u siostry, a sama zaczęłam pracować. Mąż wszakże i tu mi nie dawał spokoju, postanowiłam więc wyjechać do innego miasta, lecz w ostatniej chwili mąż przyszedł, rzucił się na brata, który mi pomagał przy pakowaniu, raniąc go nożem. Widząc, że inaczej już się nie pozbędę tego brutala, usiłowałam pozbawić się życia, raniąc się ciężko w okolicę serca. Niestety, uratowano mnie, ale od tego czasu mam serce bardzo osłabione. Choć jestem niemal bez sił, jednak pracuję w Warszawie, aby zarobić na skromne utrzymanie dla siebie i dziecka, za które muszę drogo płacić. Lecz mąż znów mnie odszukał i grozi zemstą, jeżeli nie wrócę do domu. Powiedziałam mu na to, że wolę śmierć, niż życie z nim. Nie chcę być pod jednym dachem z takim pijakiem, brutalem i zbrodniarzem. Czy mam rację?”

Stanowczo. Posiada Pani wszelkie prawo do uzyskania separacji i o ile Pani wstąpiłaby sprawę w sądzie, mąż musiałby Pani płacić nadal alimenty w wysokości jednej trzeciej swych dochodów.

P. S. L. z Marjenszadtu
donosi nam, że jego żona często nawiązywała znajomości z innymi mężczyznami i dlatego w ciągu ośmioletniego pożycia rozstawali się trzykrotnie, przy czym za każdym razem było to tak, że mąż poprosił pewnego dnia przychodził z pracy, a w domu nie zastał ani żony, ani pieniędzy, ani rzeczy. Przed ostatniem takim „rozejściem się” niewierna małżonka oświadczyła, że pragnie, aby jej szef czytałna córeczka wstąpiła w jej ślady. Piszcie więc p. L.: „Kocham moją córeczkę nad życie i boję się o jej los. Wolałbym więc, aby została u mnie, bo rzeczywiście dziewczynka jest bardzo ładna i dobrze zbudowana, więc jeżeli jej nie będę miał przy sobie, to z pewnością będzie się prowadziła, jak jej matka, która ją wszystkiego do brze nauczy. Pomimo wszystkiego kocham jeszcze moją żonę, nie wiem więc, jak postąpić”.

Z żoną niema Pan co „postępować”, bo widać, że wszystkiego, że to ona z Panem „postępuje”, jak chce. Natomiast córeczkę może Pan przy sobie dopiero wtedy zatrzymać, o ile

by nastąpiła separacja i córeczka byłaby Panu przysądzona. Sądząc ze słów Pańskich, nie chodzi o separację, przeciw nie, zaznacza Pan, że Pan żonę jeszcze kocha, czyli, że liczy Pan jednak na jej powrót. Rzeczywiście, skoro już powracała trzy razy, należy spodziewać, że wróci jeszcze raz i tym razem już się ustakuje. Chociażby dlatego, że takie życie bardzo niszczy, a gdy młodość minie, nikt jej już nie zechce, a wtedy siłą faktu wróci do Pana. Zdaje się, że to nastąpi, za nim córeczka Pańska dorosnie i będzie w takim wieku, w którym jużby jej mogło grozić niebezpieczeństwo. Skoro zaś córeczka będzie w domu, zdoła Pan, chyba, ustrzec ją od złego.

P. Hania z Żąbkowskiej
nie wie kogo wybrać z trzech swoich znajomych. O jednym pisze: „Kocha mnie barzo i pragnie się ze mną ożenić, ale ja nic oprócz sympatii do niego nie czuję; na myśl, że miałabym z nim spędzić życie ogarnia mnie wstręt do niego i jego pieszczoły. Sama nie wiem, dlaczego. Brzydki nie jest, blondyn, o dużych niebieskich oczach, dość zgrabny. Ja z pewnością nie byłabym z nim szczęśliwa, a i on chyba nie, skoro nie kochałabym go”. O drugim dowiadujemy się: „Bardzo go lubię (obawiam się, że nawet więcej, niż „lubię”), choć jest mniej ładny niż pierwszy, lecz bardzo sympatyczny i na wysokim stanowi

sku. Lubię go i boję się go razem do tego stopnia, że nawet staram się go unikać. Nie wiem, czy mnie kocha”. Jest jeszcze i trzeci: „Ten także chce się ze mną ożenić, ale ja go również nie kocham, tylko szanuję i gdybym za niego wyszła, to jedynie dlatego, aby mieć byt zapewniony. Ale ma już pięćdziesiąt lat, ja zaś 20. Pomimo dobrobytu, nie byłabym chyba więc z nim szczęśliwa”.

Proszony o rozstrzygnięcie tego zawiłego zagadnienia, radzę od razu odrzucić pierwszego i trzeciego, jako niekochanych. Co do drugiego — przekonaj się, czy jest miłość wzajemna, czy nie. Od tego zależy wybór, a w każdym razie pamiętaj, że co nagle, to po djabie.

„Malutka”
ma dużą przykrość. Pokochała. Uległa namowom. Teraz ma zostać matką. Gdy się ukochała o tem dowiedziała, zamiast pokochać jeszcze goręcej — pogardził „Malutką”, która teraz drży na myśl o tem, co będzie, gdy się rodzice o wszystkim dowiedzą i nosi się z zamiarem pozbawienia się życia.

Niech „Malutka” tego nie robi, bo popełni wielki grzech. Lepiej wyznać wszystko rodzicom, aby jakoś zaradzili złemu. Jeżeli się nie zlitują nad swoją „malutką” w jej nieszczęściu, nie będą godni wzniosłego mian rodziców.

Niema już „starych panien“

Niema dziś już starych panien, są tylko kobiety niezamężne! Dawniej, panna, po ukończeniu 25 roku życia zaczynała wędrowną, stawała się ciężarem rodziny, wszystkie ciotki na gwałt rozpoczynały swatać, a każdy konkurent, który... nie oświadczył się, był nowym ciosem, nowym upokorzeniem dla dziewczyny. Rodzice z wyrzutem odnosili się do córki, a ona sama, zawstydzona swoim „nie szczęściem“, stawała się zryżliwa, prawdziwą „starą panną“.

Starej pannie pozostawało w życiu wychowywanie cudzych dzieci, przysłowiowy kot, plotki, zawiść do wszystkich kobiet, które powychodziły za mąż.

Dziś czasy się zmieniły.

Okres starzenia się kobiety przesunął się o wiele lat. Dwudziestokilkuletnia panna jest jeszcze młodą dziewczyną. Samodzielna może sama wybierać sobie męża, nie czeka na pomoc rodziców, nie jest dla nich ciężarem.

Współczesna kobieta, poza celem wyjścia za mąż, ma inne cele. To już nie ta sama cicha, posłuszna dziewczyna, która przyjmuje z łaski opatrności szczęście rodzinne, lub płacze w poduszkę, gdy mąż zawiedzie jej marzenia o ognisku domowym.

Żadna niezamężna nie wstydzi się swego panieństwa. Czy to dowodzi, że nikt jej nie chciał? Na całym świecie, w każdym kraju jest więcej kobiet niż mężczyzn. Przyczyną tego stanu rzeczy jest przede wszystkim zjawisko natury, że więcej rodzi się kobiet, powtóre, że więcej w dziecięcym wieku wymiera chłopców.

Tam, gdzie niema wieloletniego, jak to wynika z prostego rachunku matematycznego, muszą zostać kobiety niezamężne.

Przyczyną tego, gdy kobieta również wybiera, każda niezamężna może bez ujmy dla siebie powiedzieć: „Nie wyszłam za mąż, bo żaden z mężczyzn, którzy chcieli mnie poślubić, nie odpowiadał mi, bo nie myślałam tak bardzo o tem, nie szukałam“.

Do kobiety niezamężnej, a samodzielną odnoszą się wszyscy z pełnym szacunkiem.

Tak, jak mężczyzna szuka sobie żony, tak samo kobieta winna być nietylko wybierana, ale wybierająca. A skoro się wybiera, można sobie także nie dobrać.

Nie wolno ukrywać, że łatwiej mężczyźnie obejść się bez legalnego związku z kobietą,

niż kobiecie całe życie pozostać samotną. Ale też samotność tę można sobie wypełnić. Brak obowiązków domowych zastąpić pracą zawodową, brak własnych dzieci, ofiarnością dla opuszczonych maleństw, które nie mają własnej matki.

A więc młoda dziewczyna

przede wszystkim winna pomyśleć o możliwości samodzielnego zarobkowania, bo przecież nawet gdy wyjdzie za mąż, może przyjść tragiczna chwila, gdy mąż nie stanie, lub dla różnych nieszczęśliwych powodów utraci on swe źródła utrzymania.

Lepiej pozostać samą, niż

wiązać się z nieodpowiednim człowiekiem.

A zatem wyrzucić ze słownika wyraz „stara panna“, bo jego dawnego znaczenia do dzisiejszych niezamężnych kobiet zastosować już nie można.

Euge.

Jak unikać chorób skóry?

Na powierzchni skóry znajdują się miliardy bakterii, które dostają się do ustroju, wywołując mogą rozmaite zmiany chorobowe.

Jedynie przez czystość ubrania i mieszkania, dostateczny dopływ światła, słotca i powietrza, możemy przeciwdziałać stałemu zagrożeniu nam niebezpieczeństwu. Dlatego jak najczęstsze mycie rąk wskazanem jest nietylko wtedy gdy wiemy, że stykamy się z chorymi, ale nawet, gdy nie przypuszczamy istnienia choroby. Któż może ręczyć, że w tramwaju, czy też w sklepie, w monecie obiegu, niema czy chających na nas drobno ustrojów.

Najpospolitsze bakterie, z którymi się ciągle spotykamy są dwóch typów t. zw. paciorkowce i gronkowce. Bakterie te, które pod mikroskopem przedstawiają się jako ziarenka wtargnąwszy do skóry powodują zapalenia ropne, nieraz bardzo niebezpieczne dla zdrowia i życia organizmu. Niektóre cierpienia powodują paciorkowce, inne zaś gronkowce, za każenia mieszane, które powodują oba rodzaje bakterii dają obraz chorobowy zwany liszajem.

Liszaje paciorkowce, zwane są inaczej strupem słodkim, gdyż ten przypomina swym wyglądem plaster miodu. Jest to choroba zakaźna, często występująca u dzieci, najczęściej usadawia się na nosie, uchu i ustach. Odmianą paciorkowca są zajądki, ubytki i rozpadliny w kącikach ust, zwłaszcza u dzieci, gdzie między mnóstwem bakterii znajdujemy również paciorkowce. Zajądki, bardzo zaraźliwe, przenoszone najczęściej zapomocą łyżeczek, szklanek,

nałóż leczyć przez smarowanie jodyną.

Liszajec gronkowy występuje również przy powikłaniach innych chorób skóry, szczególnie

nie przy wszystkich chorobach skóry połączonych ze swędzeniem. Oba rodzaje chorób skóry są bardzo zaraźliwe, należy unikać stykania s

rymi.

Wtargnięcie paciorkowców wgłąb skóry, powoduje ciężkie cierpienia zwane różą. Najczęściej róża usadawia się na twarzy, a zwłaszcza punktem wyjścia jest nos. Przy różzie występuje wysoka temperatura i dreszcze, czasem nawet wymioty, zarazem ból głowy. Jest to choroba bardzo zaraźliwa, więc przy pielęgnacji należy uważać na każde nawet najlżejsze zadrapanie skóry, gdyż najmniejsza szczelina w skórze, może spowodować zarażenie.

Dalsze powierzchowne zakażenie skóry mogą występować w postaci pęcherzyków ropnych, najczęściej jako ropne zakażenia torebek włosowych. Występują one często u dzieci na nogach. Głębsze cierpienia ropne, wychodzące, również z torebek włosowych, nazywamy czyrakami. Czyraki są nieraz bardzo bolesne i w następstwach pozostawiają mogą bliznę. Przy często występujących czyrakach należy się zwracać o poradę do lekarza: gdyż przyczyna musi leżeć w głębi organizmu. Czasem niepozorny czyrak, może wywołać zakażenie ogólne i śmierć, zwłaszcza, że na pierwszy rzut oka trudno go odróżnić od węglik i nosaczyny, przenoszonych ze zwierząt na człowieka.

Z wyżej wymienionych przyczyn należy dbać nietylko o czystość rąk i całej skóry, ale najmniejsze zadrapanie trzeba wycierać jodyną by przeciwdziałać zakażeniu. Należy unikać zbyt ciemnego ubrania, by nie powodować obtarcia skóry, nie drapać miejsc swędzących, gdyż wtedy wciera się bakterie do skóry i można wywołać poważne ropne cierpienie.

Dr. J. Świąłska

Nasze modele żakietów

Kończą się upalne dni lipcowe. Skończyły się upalne dni lipcowe. Właśnie pani oryginalny żakiet, który ochroni ją od chłodu, a zarazem w wykwintny sposób dopełni jej toaletę. Model pierwszy to szykowny żakiet, dopasowany do talii, od pasa kłozowy. Kolier szalowy, przy pięciu z drobnych kwiatków, także same kwiatki przy rękawach. Ze swego zeszluszonego jedwabnego płaszczyka uszyje pani żakiet dla swej córki-

ki, przykryje go można aplikacją lub wyszyje, co nada mu świeżość. Do lekkiej sukni, ozdobionej falbanami, bardzo dobrze wyglądać będzie krótki żakiet z tafty, o oryginalnych rękawach, utworzony z trzech falban. Pani o wyśmienitej sylwetce, wyglądać będzie w takim komplecie oryginalnie i wytwornie. Obydwa żakiety należy robić z materii o kolorze pastelowym.

M. K.

Z ekranu na ekran

„Colosseum“: „Określ straceńców“, „Apollo“: „Po wyroku“ i „Świetna partja“, „Światowid“: „Potęga miłości“, „Hel“: „Niepotrzebny człowiek“, „Kometa“: „Halo, tu mówi Jarossy“.

Od czasu, gdy Marlena Dietrich stała się sławną, wyciąga się raz z lamusa wszystkie filmy, których inaczej nie obejrzymy. Już pisaliśmy o tem, jak „Pola Negri Palace“ wytrzymała film, w którym Marlena gra mały epizod. Obecnie „Colosseum“ wygrzebało film, nieco nowszy, w którym Marlena gra nawet główną rolę, ale... bardzo niewielką. A jednak w tym „Określ straceńców“ (biura „Tem-pofilm“) już znać „Lwi pazur“ przyszedł wielkiej gwiazdy. Warto zaznaczyć, że operatorem tego filmu jest Mikołaj Farkasz, ten sam, który potem zdejmował znakomity film „Sfinks“ — rekwizyty „Na Sybir“. Ale wróćmy do Marleny. Jest tu jeszcze bardzo młoda, nie ma jeszcze 20. lat, z oczami, które nas w niej tak podoba, nie ma tego smętku i znużenia, ale jednak już są przebiegi owej zmysłowej senności, owych ruchów łaszczących się pantery, która przycała się, aby skoczyć i zdusić swą ofiarę nieodpartą siłą swego trującego

czaru. I nawet ciekawe jest, że możemy teraz, choć poniekąd poniekąd, spojrzeć wstecz, śledzić, jak się kształtował ten potężny talent tej wielkiej artystki. A jednak, kto wie, czy o tej jej drapieżnej mocy dowiedzieliśmy się, gdyby nie wszechwładny w dziedzinie filmowej, bardziej, niż w jakiegokolwiek innej — przypadek. Był czas, że już zrezygnowała z filmu, wróciła na scenę. W tym czasie właśnie przybył do Berlina słynny reżyser amerykański Józef Sternberg. Sprawdzone go na żądanie Janningsa, Jannings pracował bowiem z nim razem przy swym filmie „Ostatni rozkaz“, chciał więc go mieć przy sobie i podczas realizacji „Niebieskiego motyla“. Szukano partnerki dla Janningsa. Nie można było jej znaleźć dłuższy czas. Pewnego wieczora Sternberg poszedł do teatru. Przypadkowo właśnie do tego, w którym grała Marlena. Ujrzał ją i posłał kartkę, aby nazajutrz przyszła do niego na próbną zdjęcie. Wypadły znakomicie. Gdy

skończyła „Niebieskiego motyla“, Sternberg już jej nie wypuszczał z rąk. Zabrał ze sobą do Ameryki. Tam zrobiło się „Marokko“ i sława...

Wspominaliśmy o „Ostatnim rozkazie“. W roli reżysera błysnął tam znakomity artysta William Powell. Obecnie możemy go oglądać w kinie „Apollo“ gdzie świetnie gra w filmie „Po wyroku“. Ale znacznie bardziej podobał się nam wyświeblany jednocześnie tamże inny film: „Świetna partja“ (jeden i drugi wytwórni „Paramount“), w którym gra przemila Klara Bow, też zadowolona swoje „odkrycie“ przypadkowy. Zwyciężyła w konkursie fotogeniczności (w rodzaju tego, jaki obecnie ogłosił tygodnik „Kino dla wszystkich“) i zwróciła na siebie uwagę reżyserów. Czem? Otóż to właśnie. Bo przecież nie jest z niej piękność oślepiająca. Owszem, ma nozki tak apetyczne, jak, po wiedzmy, Zula Pogorzelska, figurkę miłą, ładniutkie ślepki, ale naogół nie nadzwyczajnego. Cóż więc ma w sobie tak pociągającego? „Coś“! Owo nieuchwytnie „coś“, co tak bardzo porwuje, upaja i zachwyci w niektórych kobietkach. Właśnie jeden z reżyserów miał realizować film p. t. „Coś“. I uznał, że dla głównej roli najbardziej odpowiednią będzie przemila zwyciężczyni konkursu fotogeniczności. Zagrała dobrze. Przypada gotowa. Wyni-

ka z tego, że wszystkie nasze kandydatki na gwiazdy też powinny skrętnie brać udział w konkursie fotogeniczności. „Kina dla wszystkich“. Oczywiście, że „coś“ zapewne nie wystarczyłoby Klarze Bow do stania się „gwiazdą“. Miała jeszcze i talent! Znać to jeszcze i dziś. Po czem? A po tem, że gra wielu nawet dobrych artystek przemija bez wrażenia, a gra Klary Bow, choć taka prosta, naturalna i niewymuszona, — chwytła za serce. Dokładnie się wyraża, że z ekranu promieniuje „coś“, co każe spoglądać z zapartym tuhem i jakimś dziwnym błogosławieniem, to rzecznym to radostnym. To jest właśnie potęga talentu. Film posiada świetną ilustrację muzyczną, już choćby dla niej warto go zobaczyć.

Warto również obejrzeć w kinie „Światowid“ nową kreację pięknej Dolores del Rio. Ta rodniczka Ramona Navarro przypomniała go w każdym calu. Ma tak samo aksamiłne spojrzenie i kocię ruchy. Film p. t. „Potęga miłości“ (wytwórni „United Artists“) posiada, jak wszystkie filmy tej wytwórni, prześliczne zdjęcia. Wszystko wydaje się zdjęte, jak przez mgiełkę, podnosi to urok baśniowy każdej filmowej opowieści.

Dopiero co była mowa o Janningsie. Kto chce go ujrzeć w bo-... najlepszej jego roli, niech pójdzie do kina „Hel“ na Pragę (ul. Zamoyskiego 20). Ukazuje

się tam, jako „Niepotrzebny człowiek“. Jest to tragedia pewnego ojca rodziny, którego nagle przy padek strąca na manowce. Pozna je w pociągu niewiastę, która odurza go swym jadowitym urokiem, oplata siecią uwodzicielskich sztuczek, aby odebrać pieniądze bankowe, które mu po wierzone. On, ojciec, wierny mąż i staranny wychowawca, skrupulatny urzędnik i uczciwy człowiek, nagle, po wielu latach spokojnego życia, staje się sprzedawcą piekna. Stacza się coraz niżej i niżej. Gdy wreszcie po wielu latach powraca do rodzinnego miasteczka, zagląda przez okno do swego domu i widzi, że tam już pogodzony się z losem, panuje po dawnemu beztroska, niefrasobliwa radość. Uznano go za zmarłego. Rodzina corocznie odwiedza jego grób (bo zabito kogoś z jego papierami i znaleziono niekształcone zwłoki). Słowem, stał się „niepotrzebnym człowiekiem“. Nie chce więc rodzinie mieć szczęścia po raz drugi. Świadomy swej „niepotrzebności“ — odchodzi. Jannings gra w tym filmie tak wspaniale, że nigdy się nie zapomina tej jego potężnej kreacji.

Kto się zatuszył za Jarossym, może go ujrzeć w rewii... filmowej, wyświeblanej w kinie „Kometa“ (Chłodna 49). Zawsze miło oglądać tego „kwipropkpiarza“.

H. L.

CO SŁYCHAĆ W KRAKOWIE?

STAN POGODY

Przewidywany przebieg pogody na dzień dzisiejszy: noc ochłodna i chłodna, rankiem i w ciągu dnia rozpozogodzenia, temperatura około + 25°. Wiatry północno - wschodnie.

CO MÓWIĄ GWIAZDY?

Na dzień 2 sierpnia 1931 roku.

Rano panują wpływy dodatnie niemal pod każdym względem. Dobry dla spraw sercowych, oświadczeń, zaręczyn i t. p.

Poparcie u ludzi starszych i wpływowch wykorzystać.

TEATRY I KINA

TEATRY:

Teatr Miejski: o g. 3 p. p. „Aida” opera, wieczorem „Fiolek z Montmartre” operetka.

KINA:

„Apollon” „Spór o sierżanta Griszę”. „Corso” „Owoc zakazany” (Czankalij), „Dom Żołnierza” „Ofiara kabaretu”. „Promień” „Wesoły wdowiec” (H. Liedtke).

Świątovid: „Pokusa” (Greta Garbo). „Świtek” „Lotnik”. „Sztuka” „Pod dachami Paryża”. „Uciecha” „Biedny Gigolo” (Marie Saxe).

„Wanda” „W małej kawiarence” (J. Cateau).

„Warszawa” „Charlie Chaplin po ślubie” oraz „Patrol” (Harry Carey).

RADJO

Na dzień 2 sierpnia 1931 roku.

10.00 Nabożeństwo z kościoła Najśw. Marii Panny. 11.58 Hejnał z Wieży Mariackiej. 12.10 Transmisja muzyki z Warszawy: orkiestra Furmańskiego. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.30 Transmisja muzyki ze Lwowa. 13.40 Transmisja feljetonu z Warszawy: „Wyspa piękna” wygł. p. Skrzetuski. 14.00 Transmisja muzyki ze Lwowa. 14.10 Transmisja odczytu z Warszawy. 14.25 Transmisja muzyki ze Lwowa. 14.35 Odczyt p. t. „Polacy na dalekim Zachodzie”, wygł. p. Stefan Jarczyński. 14.50 Muzyka ze Lwowa. 15.00 Pogadanka dla rolników. 15.20 Muzyka ze Lwowa. 15.30 Transmisja odczytu rolniczego z Warszawy. 15.50 Transmisja muzyki ze Lwowa. 16.00 Dr. W. Płoski: „Kronika rolnicza”. 16.20 Muzyka ze Lwowa. 16.40 Transmisja z Warszawy: program dla dzieci starszych. 17.10 Muzyka płyt gramofonowych. 17.35 Transmisja z Warszawy: komunikat „Z przed stu laty”. 17.40 Transmisja koncertu popularnego z Warszawy. Orkiestra Pol. Państw. 19.00 Rozmaitości, komunikaty. 19.30 Muzyka płyt gramofonowych. 19.40 Skrzynka pocztowa techniczna. 19.55 Komunikat meteorologiczny. 20.00 Transmisja odczytu z Warszawy. 20.15 Transmisja z Doli Szwajcarskiej — polska muzyka lekka. 22.00 Feljeton „Egzytacyjne typy” p. Zrębowski. 22.15 Transmisja komunikatów z Warszawy. 22.25 Odczytanie programu na dzień następny. 22.30 Transmisja z Warszawy: recital śpiewaczy Anieli Szlemieńskiej. 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

CZYTUJ

„WESOŁE WIADOMOŚCI”

PORZUĆ TROSKI

ŻYJ W RADOŚCI!

Otwarcie międzynarodowego kongresu esperantystów Uroczystość w Złotej Sali

Wczoraj o godz. 6-ej 30 popołudniu w Złotej Sali Domu Katolickiego w obecności przedstawicieli władz państwowych i miasta Krakowa odbyło się uroczyste otwarcie Tygodnia Esperanckiego.

Salę przybrano zielenią i flagami wszystkich państw, uczestniczących w kongresie oraz sztandarem esperantystów — zieloną gwiazdą na białym

tle.

Po odegraniu hymnów polskiego i esperanckiego wygłoszono szereg przemówień powitalnych.

Głos zabierali przedstawiciele Polski, jako gospodarze Kongresu oraz wszyscy delegaci, reprezentujący swoje państwa.

Udział w zjeździe bierze ok. 1.000 osób z Anglii, Francji, Niemiec, Czechosłowacji, a dalej

Stanów Zjednoczonych, Australii, Afryki Południowej, Maroka, Japonii i Chin.

Wieczorem odbył się wielki raut dla uczestników Kongresu.

Dziś rano po nabożeństwach w świątyniach wszystkich wyznań odbędzie się manifestacyjny pochód na ul. Niecałą, która zostanie uroczystie przemianowana na ul. im. Zamenhofa, twórcy esperanta.

IV-ty most na Wiśle w Krakowie

Od kilku już lat trwa budowa 4-go mostu rzuconego przez Wisłę u wylotu ul. Krakowskiej od strony Krakowa i u wylotu ul. Legionów od strony Podgórza. W bieżącym roku budowa posunęła się bardzo znacznie, a z dalej położonych brzegów rysuje się już wspaniale cała sylwetka mostu. Wznosi się on tylko na dwu przęsłach zbudowanych z kamienia po obu stronach rzeki, na potężnych zaś dwóch łukach żelaznych wspartych o przęsła, wisi cała konstrukcja

mostu. Bulwary i przyczółki z całą precyzyjną robotą kamieniarską są już w zupełności wykonane. Miejsce na jezdnię mostu ujęte jest stalowymi platformami, wykonane są również zupełnie poręcze i balustrady w miejscach przeznaczonych dla ruchu. Cała konstrukcja żelazna jest przeto już wykonana, pozostają jeszcze do pokrycia nawierzchnie jezdni i chodniki dla przechodniów.

Patrząc od strony ulicy Legionów na most, podziwiać trzeba

imponującą z tysiącznych sztab żelaznych związaną konstrukcję mostową. Ponieważ most wznosi się dość wysoko ponad obie przybrzeżne ulice, trzeba będzie jeszcze i acznie podnieść drogi dojazdowe. Spodziewać się należy, że o ile dopiszą kredyty, otwarcie mostu może nastąpić w przyszłym roku.

Most nowy, jak również całe jego otoczenie, będzie prawdziwą ozdobą naszego miasta.

Projekt zwalczania żebractwa w Krakowie Co o tem mówi żebrak p. Onufry Kitajka

Niesłychane wzburzenie wśród krakowskich dziadów wywołał projekt, z jakim wystąpiło towarzysztwo św. Wincentego a Paulo, celem zwalczania żebractwa.

Towarzystwo to ma wydać swoje plakiety z wizerunkiem św. Wincentego i z odpowiednim napisem, że kupiec, który plakieta pomiesci w swym sklepie, jest zwolniony od udzielania jałmużny żebrzącym. Plakieta taka ma kosztować 3 zł, a kupiec ma odpowiednią deklarację zobowiązać się, że co miesiąc na rzecz ubogich będzie wpłacać do Towarzystwa pewną kwotę.

Projekt ten przyszedł krakowskich włóczęgów, żebraków i żebraczki, którzy nawet koło jednego klasztoru wydającego „zupę” dla ubogich, urządzali swoje zebranie i wypowiedzieli się w ostrych słowach przeciw projektowi.

Interpelowany przez nas żebrak p. Onufry Kitajka, 70-letni starszy, grający na przestrzeni Rynku Głównego — Szkoła Kadetka na Łobzowie, w ten sposób wypowiedział się o zamachu na najświętsze prawa rodu dziadowskiego:

„Proszę pana — mówi p. Onufier — widzę, że ludzie stają się coraz bardziej nieszczęśliwi, jeśli w ten sposób chcą utrudnić warunki życia nam krakowskim dziadom w naszych Polskich Atenach, gdzie od wieków dziady były re-spektowane, zwłaszcza przez kupca, któremu dziś się świetnie powodzi, a jutro może zejść sam na dziad, jak co to niedawno przytrafiło pewnemu właścicielowi handlu z obuwem.”

Tu p. Onufier poskrobał się pod pachę, poczem ciągnął dalej: „Wyobraź sobie liśtościwa osobę, że dziad wchodzi ze słowem bożem na ustach do sklepu, a kupiec zamiast dać grosika, pokazuje biednemu plakieta z św. Wincentem. Jakto? więc dziady mają z głodu zdechnąć, chodzić bez centa, nie wspierać monopolu spirytusowego? A któż to pieniądze do stanu oddane panisiom w Towarzystwie św. Wincentego a Paula? tylko protegowani Judasze, pańskie dziady, a nam prawdziwej ozdoby starego Krakowa na-

odpuścić u Pana Jezusa w Mogile, czy u św. Stanisława na Skale, nam mówić, mają się be-bechy z głodu skrecać?”

Tu dziadyla wyjął brudną chustkę z wytartych portasów i poczał obcierać kapiące ciurkiem łzy.

„Ale dobrodzieju, — ciągnął dalej p. Kitajka, skrobiąc się znów, tym razem po karku — jak projekty, to projekty! Zniszczysz dziadów za jednym zamachem! W dawniejszych czasach istnieli po miastach wyprowadzające szczyrów. Zagrał se taki frajer na flecie i szedł z miasta, a za nim ciągnęły szczyry ze wszystkich domów w pola. Możeby tak ktoś z towarzystwa św. Wincentego a Paula podjął się również wyprowadzić wszystkich dziadów z Krakowa! Szedłby se taki czarownik z fujarką grającą pieśń nabożną, a za nim dziady z całego Krakowa idąc za góry, za lasy. Tylko w obecnych mizernych czasach, kto wie, czyby za takim czarownikiem nie wywędrowała conajmniej połowa Krakowa?”

Tak te dobrodzieju, faryzeusze chcą nadużywać imienia świętego Wincentego patrona i opiekuna żebraków i włóczęgów i chcą jego wizerunkiem straszyć krakowskich dziadów. Ale krakowski kupiec ma dobre serce. On chociaż plakieta w sklepie powiesi, to i tak biednemu grosika da i wesprze go jak się patrzy, a do Towarzystwa zamiast wkładać za parę miesięcy, ofiaruje wesele długoterminowy bez pokrycia.”

Wywiad z p. Kitajką był skńczony. Podziękowałem starszemu serdecznie za jego interesujący wywiad i poszedłem dalej. Jeszcze przez chwilę dolatywały mi słowa pieśni dziadowskiej, którą zanucił p. Onufier:

„W starym Krakowie dziadek dobrze żyje,
Tu się galanto poje i popije,
A wrogów dziada rzuci w piekło odmiety
Święty Wincenty.”

Krakus.

Co mówi Lud?

Dzielny sprzedawca gazet

Wczoraj na ul. Łobzowskiej chłopiec 12-letni, w czapce ucznia szkół powszechnych sprzedający gazety, wpadł nagle do bramy, chowając się przed kimś. Informator nasz opowiada, że zaczął wchodzić na dziedzińca, a powód jego za niepokoje. Powodem tym był jak się okazało przechodzący ulicą nauczyciel szkolny, który bardzo nie lubi, gdy jego uczeń w czasie wakacji sprzedaje gazety. Chłopiec opowiadał, że pragnął sobie zebrać potrzebne pieniądze na książki i na plażę, a nie chce być rodzicom ciężarem, sprzedaje je dzienniki, co mu ładny dochód przyniesie.

Alle pan profesor potem takim ulicznym przedsiębiorcą dokucza, trzeba się przed nim chronić przed jego okiem.

Trudno nie każdy chłopiec może pozwolić sobie na wyjazd na wioś, lecz wielu jest takich, którzy siedząc w miesieci, zarabiamy w sposób uczciwy, by ulżyć rodzicom. A w tym wypadku nabrał się o co gwałcić pan profesor na chłopca, który tak jak nągdyś Edison na początku swej kariery, zaczyna od sprzedaży gazet.

8-letni chłopiec poszedł swą matkę

W Dąbrowie obok Tarnowa 8-letni Maks Szulecki, korzystając z nieobecności ojca wydobyl z biurka jego rewolwer i manipulując nim spowodował wystrzał. Kula raniła matkę w brzuch, którą w stanie bezprzytomnym odwieziono do szpitala.

Ostatnie dni gościnny Cyrku Staniewskich

Ostatnie dni gościnny cyrk Staniewskich zabawi w Krakowie jeszcze tylko kilka dni. Niech więc wszyscy spieszą by zobaczyć to najwspanialsze widowisko cyrkowe w Europie.

Pobijał samolotami

P. L. „LOT”

Krwawe demonstracje komunistyczne w Warszawie

Strzały na ul. Leszno — 1 osoba zabita, 3 ranne

Jak wiadomo, na dzień wczorajszy zapowiadane były wystąpienia komunistów, z okazji przypadającego dnia antywojennego. W związku z tem policja w ciągu dnia była w ostrem pogotowiu. We wszystkich dzielnicach miasta krążyły gęsto patrole policyjne. Ogrody Saskie i Krasieńskie były zamknięte.

Do południa panował w całej Warszawie bezwzględny spokój. Nigdzie komuniści nie usiłowali nawet zorganizować pochodów, widocznie przygotowywali się na godziny popołudniowe.

O godz. 3.30 p. p. w stronę Leszna zdążył pochód złożony z 300 osób. Manifestanci nieśli transparent. Pochód skierował się w stronę Żelaznej. Zauważył to pełniący służbę przodownik policji, Lubelski. Usiłował on rozprędzić demonstrantów, ale w tym momencie padły strzały. Wówczas Lubelski strzelił dwukrotnie. Wynikł nieopisany popłoch. Manifestanci rozbiegli się, a oddział policji oczyścił ulicę całkowicie. Na pobojuwisku pozostały 4 osoby ranne: Izrael Kaczyński, lat 25 (Pokorna 8-10), N. Czerwonogóra, l. 25

(Leszno 99), P. Borensztein, lat 17 (Stawki 15) i W. Celiński, l. 24 (Przemysłowa 2).

Kaczyńskiego, który został postrzelony w klatkę piersiową przewieziono do szpitala na Czyste, gdzie zmarł.

Pozostałym udzieliło pomocy Pogotowie.

Również na Karmelickiej i Pawiej komuniści usiłowali zorganizować pochody, ale dzięki energicznej postawie policji, nie doszło do żadnych manifestacji.